

1. 2 L. Cornelius Cn. f. praetor sen(atum) consuluit a(n)te d(iem) III nonas Maias sub aede Kastorus. | Scribendo adf(uerunt)
A. Manlius A. f., Sex. Iulius . . . , L. Postumius S. f. |
3. 4 Quod Teiburtes v(erba) f(ecistis) quibusque de rebus vos purgavistis, ea senatus | animum advortit ita uti aequom fuit —
5. 6 nosque ea ita audiveramus | ut vos deisistis vobis nontiata esse —: ea nos animum nostrum | non inducebamus
7. 8 ita facta esse, propterea quod scibamus, | ea vos merito nostro facere non potuisse, neque vos dignos esse | qui ea
9 faceretis, neque id vobis neque rei poplicae vestrae | oitile esse facere; et postquam vestra verba senatus audivit, |
10. 11 tanto magis animum nostrum inducimus (ita uti ante | arbitrabamur), de eieis rebus af vobis peccatum non esse. |
12. 13 Quonque de eieis rebus senatuei purgati estis, credimus, vosque | animum vestrum inducere oportet, item vos populo |
14 Romano purgatos fore.

Tiburtini cum accepissent, rumores Romae circumferri de nescio quo facto ab ipsis adversus societatem cum Romanis commisso (cf. v. 4 nosque ea ita audiveramus, ut vos deisistis vobis nontiata esse), legatos Romam misisse videntur. Ei in senatum introducti a L. Cornelio Cn. f. praetore sine dubio urbano, qui consulum absentium vices sustinere solebat, verba ibi fecerunt, quibus suspicionem illam diluerent. Referente deinde L. Cornelio senatus consultum factum est, quo Tiburtinos innocentes videri ab illa suspicionem senatus censuit. Reductis igitur in senatum legatis L. Cornelius ea respondit, quae leguntur in hac inscriptione inde a. v. 3; iussit eos bono animo esse; neque credidisse senatum adversis illis rumoribus, et multo minus credere; proinde confidere eos debere, idem universum populum Romanum sentire. Legatis cum hoc responso in patriam reversis Tiburtini in aes incidendum et publice proponendum curaverunt senatus consulti illius principium, id est nomen relatoris, diem et locum, nomina testium qui scribendo adfuerunt, deinde quae de senatus sententia praetor Romanus legatis responderat. Quando haec res acciderit, alibi non traditur; hoc apparet verba illa praetorem Romanum ad Tiburtinos facere non potuisse post annum 664, quo Tiburtini cives Romani facti sunt; ac ne ipso quidem anno 664, de quo cogitaverat Viscontius, veri simile est, Tiburtinos, cum pars magna Italiae esset in armis, Romani autem sociis fidelibus civitatem iam essent daturi, propter nescio cuius facti suspicionem exterritos legatos misisse Romam ad diluendam suspicionem et responsum a senatu impetratum publice proposuisse. Multo veri similis est accidisse id exeunte fere saeculo ab u. c. sexto, cui tempore hanc tabulam propter sermonem attribuit Ritscheli mus. Rhen. 9, 1853 p. 15 = opp. philol. 4 p. 229; et cum Ritschelio adstipulati sint Foucartius *archives des miss. scientif.* ser. II vol. 7, 1872 p. 341 et nuper etiam Mommsen eph. ep. I p. 285 (nam antea is aliter de aetate huius senatus consulti statuerat), propter omissas tribus in nominibus testium, cum senatus consulta saeculi a. u. c. septimi constanter in eis nominibus habeant tribus adscriptas, nihil obstat quominus statuamus, id quod aliis praeceuntibus proposuerat Ritscheli, praetorem memoratum in v. 3 esse L. Cornelium Cn. f. Lentulum Lupum consulem a. 598, tabulam autem hanc scriptam esse aut anno 595, quo primum per leges annales is qui a. 598 consul factus est praetor esse poterat, aut paullo antea. Accedit quod, quamquam etiam omni alio tempore homines appellati A. Manlius A. f., Sex. Iulius, L. Postumius S. f. in senatu esse potuerunt, tamen ea aetate, cui Ritscheli hanc tabulam attribuit, tres homines ita appellatos in senatu fuisse, et quidem eodem dignitatis ordine, quo in hac tabula recensentur, certo constat (qua de re monuit Willems *le sénat de la république romaine* 1 p. 251). Nam A. Manlius A. f. non videtur esse diversus ab A. Manlio A. f. Torquato, qui fuerat consul anno 590, Sex. Iulius non diversus a Sex. Iulio Sex. f. Caesare, qui fuerat aedilis curulis anno 589, teste didascalica Terentiana, et consul factus est anno 597, anno igitur 595 sine dubio fuit praetorius, denique L. Postumius S. f. non diversus a L. Postumio Sp. f. Albino, qui cum aedilis curulis fuerit anno 593 teste altera didascalica Terentiana, anno 595 fuit aedilicius.

3585 apud castrum versus Tibur [scr.: 'apud castrum vetus Tibure'; Castrum vetus sive Castrovetere appellabatur pars urbis Tiburtinae ea ubi sunt templa vulgo dicta Sibyllae et Vestae; cf. Nibby *analisi* 3 p. 186].

M · ACCENNAE · L · F · GAL
SATVRNINO
PROCOS · PROVINC · BAETIC
PR · TR · pl · QVAESTORI
5 ATILIA · L · F · BALBILLA
MARITO · OPTIMO

Servavit Iucundus Veron. f. 134, Magl. f. 110' (inde Murat. 665, 4 cui misit Gorius). Pendet ex Iucundo etiam Donius ms. Neap. p. 185, 6, ed. 5, 142 'ex ms. antiquo'.

5 PR · TR · omissio PL · Iuc., unde Muratorius fecit PR · PR, quod Marinius Arv. 750 n. 103 non recte correxit PR · F · D.

3586 cippus marmoreus magnus. Tibure rep. ad divi Andreae mense Septembri 1763 DON., similiter MINGAR. qui addit una repertum esse statuae truncum brachium et crus sinistrum'.
Extat Tibure in curia.

P · AELIO · COERANO
COS · PROCOS · PROV · MAC ·
LEG · LEG · VIII · AVG · IVRIDICO
PER · FLAMINIAM · ET · VMBRI
5 AM · PRAET · VRB · TRIB · PLEBEI ·
KAND · QVAEST · III VIR · IVR · DIC ·
FRAT · ARVALI · CVRAT · CIVIT
ANTIATIVM · ET · AQVINATIVM ·
PATRONO · ET · FLAMINI · DIALI · TIB
10 DECVRIONES · TIBVRTES

Descriptis Henzen, recognovi ipse. Mingarelli in ephemeride Veneta *la Minerva* d. 20 Oct. 1763 p. 133; *Novelle Fiorentine* 1763 p. 697; Donati 245, 2 descriptam ab Alexandro Cecchinio Romano; Galletti Vat. 7929 f. 288; Oderico sched. Genuen. f. 8; Marini *difesa della serie dei prefetti di Roma del Corsini* p. 76, Arv. tab. LX cf. p. 777 (inde Orelli 3854); Cabral et del Re *appendice* p. 10; E. Q. Visconti cod. Par. Lat. 9697 f. 74; Sebastiani p. 186.

Falsum exemplum imperitissime sculptum extat in museo Vaticano (*Chiaramonti*), damnatum iam a Marinio l. c. (inde pendet Sebastiani l. c.).

P. Aelius Coeranus memoratur in actis fratrum Arvalium annis 213 et 214 (ubi appellatur P. Aelius Coeranus iun.).

3587 tabula marmorea. Tibure DONAT., in aedibus Boschi MARIN. Mense Apr. 1828 Romam translata FEA. Est in museo Lateranensi inter reposita.

ARRIANVS · APER · VETVRIVS PRAET · PEREGRINO · T.
sic SEVERVS · COS · XV · SAC · FAC · TRIB · MIL · LEG · XV · APOLLINARIS

Descripti post Detlefsenum. Donati 275, 1 cui misit Hannibal Olivieri; Marini ms. Vat. 9127 f. 256, Arv. p. 827; Fea sched. f. 174; Borghesi posuit in epistula data ad Gerhardum d. 7 Mai. 1832 (edita opp. 6 p. 467) repetitam ex Marinio, sed dicit se vidisse.

Duabus paginis exarata erat inscriptio. — b 1 fin. fuit ut puto praet(orio) peregrino, [trib. pleb.]; male pro PEREGRINO · T, quod certum est, Borghesius ait legi posse PEREGRINOR.